

Úvodní slovo konference NERS 2016

Bezemisní energetika v Česku a v Evropě

– bez jádra to nepůjde

Praha, 9. listopadu 2016

Jan Mládek, ministr průmyslu a obchodu

Vážené dámy, vážení pánové, vážení hosté,

dovolte mi, abych poděkoval organizátorům za pozvání na již devátý ročník konference o jaderné energii NERS, nad kterou jsem převzal osobní záštitu. Rád bych využil této příležitosti a v krátkosti řekl několik slov o klíčových milnících rozvoje jaderné energetiky v České republice. Část těchto milníků již máme za sebou a velká část z nich nás teprve čeká.

Jaderná energetika neoddiskutovatelně patří mezi významné pilíře české energetiky. V květnu minulého roku dala vláda České republiky schválením Státní energetické koncepce jasně najevo, že jaderná energetika má zůstat součástí energetického mixu i do budoucna, a to přinejmenším v takové míře jako doposud. To však znamená nutnost výstavby nových jaderných zdrojů, které by nahradily stávající zdroje, které postupně dožijí. V dlouhodobé vizi Státní energetické koncepce pak jaderná energetika představuje postupný přechod na nízkouhlíkovou energetiku, zajištění energetické bezpečnosti skrze možnost skladování jaderného paliva na několik let dopředu, udržení průmyslové produkce a exportního potenciálu a také rozvoj znalostní základny ekonomiky.

Na evropské úrovni je v této problematice důležité vydání takzvaného Ilustrativního programu pro jádro, který shrnuje výši potřebných investic do jaderného sektoru v EU, a to i ve vztahu ke splnění přijatých evropských závazků. Je pozitivním signálem, že na úrovni Evropské unie byl vydán dokument, který jasně deklaruje, že se s jadernou energetikou do budoucna nadále počítá.

Vrátíme-li se do České republiky, pak musíme zdůraznit dvě důležité skutečnosti, a to soběstačnost v zásobování elektřinou v základním zatížení založenou na

robustním domácím portfoliu výrobních zdrojů a postupnou dekarbonizace tohoto sektoru. Pro udržení soběstačnosti ve spotřebě elektrické energie a pro úspěšné pokračování trendu dekarbonizace v podmínkách ČR se bez jaderné energetiky obejdeme jen velmi složitě. Tato východiska a z nich plynoucí závěry byly včleněny zejména do Státní energetické koncepce. Bezprostředně po schválení Státní energetické koncepce jsme začali připravovat další postup a konkrétní úkoly podmiňující rozvoj jaderné energetiky. Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky, který sumarizoval tyto strategické úvahy, byl pak schválen v červnu minulého roku. Výstavba nového jaderného zdroje závisí především na ochotě zapojení investora, pro kterého musí být projekt přínosný. Jedním z důležitých výstupů akčního plánu byla identifikace, kdo vlastně přichází v úvahu jako investor a jaké jsou pro a proti těchto možností.

V průběhu letošního roku pak již byly osloveny – mimo jiné na základě doporučení nadresortního výboru zabývajícího se otázkami jaderné energie a následně vlády – zahraniční společnosti, které disponují jadernou technologií. Tyto společnosti jsme požádali o zaslání informací, které by nám pomohly určit, zda jsou navrhované technologie vhodné pro ČR a jaké jsou výchozí představy jednotlivých společností o zapojení do výstavby, a to i na úrovni investorské. Vnímáme jako velmi pozitivní, že na naši výzvu odpověděli zástupci firem ze všech oslovených zemí. Tato konference je pak podle mého názoru jedinečnou šancí poslechnout si představitele těchto společností a získat jejich názor na další rozvoj tuzemské jaderné energetiky a na možnou úlohu jejich firem v tomto rozvoji.

Obdržené informace nám umožní rozhodnout se mimo jiné o tom, jaký investorský model a jaký model financování takto finančně náročného projektu je pro nás nejvhodnější. Tento krok by měl proběhnout na úrovni vlády v první polovině příštího roku. Pak bude teprve možné přistoupit k výběru dodavatele, respektive k identifikaci nejvhodnější metody výběru. Aktuálně sdělené informace tedy neslouží k porovnávání a posuzování vhodnosti dodavatelů, ale umožňují nám lepší orientaci v problematice a plnění vlastních úkolů, které jsme si vytyčili v národním akčním plánu.

V porovnání s ostatními evropskými státy, které aktivně pokračují v rozvoji jaderné energetiky, jako je např. Velká Británie, Finsko, Maďarsko, zatím tedy nejsme příliš daleko. Jasno už však máme v tom, že chceme v rozvoji jaderné energetiky pokračovat a jaké možnosti v tomto ohledu máme, a to je podle mého názoru velmi důležité. Důležité nyní je inspirovat se úspěšnými postupy z ostatních evropských zemí, které vnímají jádro jako důležitý pilíř své energetiky. Je však zřejmé, že i přes dílčí inspiraci nebude možné zahraniční

postupy plně převzít a bude potřebné najít si vlastní cestu vyhovující českým specifikům. V dopolední části dnešního programu proto bude velmi zajímavé vyslechnout si například příspěvek zástupce Polska, které také plánuje rozvoj jaderné energetiky, ale s odlišnými výchozími podmínkami, než má České republiky.

V následujících několika letech nás čeká velké množství úkolů, které je možné označit jako práci přípravnou. Jedná se mimo jiné o získání potřebných povolení umožňujících zahájení výstavby. Důležité je zejména, aby legislativní pravidla umožňovala co nejefektivnější postup při získání povolení, a to samozřejmě při zachování všech požadovaných nároků. Ukazuje se, že již při těchto přípravných krocích existují překážky, bez jejichž odstranění bude jen velmi obtížné dodržet termín spuštění nového jaderného zdroje v roce 2035. Aktuálně proto pracujeme na možnostech úpravy povolovacích procesů tak, aby reflektovaly specifika výstavby jaderné elektrárny a umožňovaly při dodržení těch nejpřísnějších parametrů získat daná povolení před samotným výběrem konkrétního dodavatele, což by neúměrně prodloužilo celý proces.

Rád bych také podotknul, že národní akční plán se nesoustřeďuje pouze na výstavbu nových zdrojů, ale věnuje pozornost i ostatním aspektům rozvoje jaderné energetiky, jako je například zvyšování bezpečnosti, průběžná optimalizaci provozu stávajících zdrojů a prodlužování jejich životnosti a otázky spojené s palivovým cyklem. Klademe také důraz na vědu a výzkum, kde se nám podařilo připravit první sektorově orientovaný program podpory vědy a výzkumu zaměřený na energetiku a dílčím způsobem také na jadernou energetiku.

Vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi vám na závěr mého vystoupení popřát, ať je tato konference co nejpřínosnější a přinese vám nejen tolik potřebné informace, ale také cenná osobní setkání a kontakty. Zároveň děkuji za vaši pozornost.